

KÖNYVSZEMLE

Truth, Liberty, Religion (Igazság, szabadság, vallás). A Manchester College 200 éves jubileuma alkalmával írt tanulmányok. Oxford 1986, 325 l.

Az oxfordi Manchester College unitárius teológiai főiskola homlokzatán, 1893, az Intézet Oxfordba költözési éve, óta ezek a szavak állnak: „To Truth, Liberty, Religion”) Az Igazságnak, Szabadságnak, Vallásnak).

Ezeket a szavakat az Intézet megnyitása alkalmával 1786-ban mondott beszédében dr. Thomas Barnes teológiai professzor, igazgató használta először. Az Intézet „Manchester Academy” néven 1786-ban létesült Manchesterben, 1803-ban York városába költözött és itt működött 1840-ig, majd visszaköltözött Manchesterbe és neve „Manchester New College” lett. 1853-ban székhelyét áthelyezte Londonba és innen került át Oxfordba 1893-ban, miután központi épülete megépült és közelében megvásárlást nyert a tanárok és hallgatók részére szolgáló épületsor.

1986-ban jelent meg az Intézet kiadásában ez a tíz tanulmányból álló, szép kiállítású könyv, amely a megalapítása 200. évét ünneplő Intézet történetét tartalmazza.

Az Intézet hivatását az alapítók így határozták meg: „Egy akadémia létesítendő azzal a céllal, hogy az ifjaknak rendszeres felkészülést biztosítson a teológia és egyéb tudományok művelésére. Az intézet nyitva áll bármely vallási közösségnek, anélkül, hogy hitvallás bemutatását igényelné”.

A könyv az alábbi tanulmányokat tartalmazza: 1. Az unitárius háttér. 2. Világi támogatók 1786-tól 1840-ig. 3. Manchester College és a nevelés 1786—1853 között. 4. A Manchester College könyvtára. 5. A természettudományok és az angol unitáriusok. A Manchester College szerepének a bemutatása. 6. A manchesteri orvosi forradalom. 7. Manchester College és a rabszolgaság elleni küzdelem. 8. James Martineau gondolkodásának fejlődése. 9. Estlin J. Carpenter élete és életműve. 10. Ésszerűség, gazdasági szemlélet és altruizmus Philip H. Wickseed művében.

A könyv több képet tartalmaz, valamint az Intézet igazgatóinak, elnökeinek, titkárainak, pénztárosainak és tiszteletbeli tagjainak névsorát. Megjelenése egyházunk számára is nagy nyereség.

Az Intézetben napjainkig egy egész sor erdélyi unitárius teológus tanult, legtöbbje két vagy három évig élvezve az Intézet jelentős ösztöndíját. Ezek közül ma már csak dr. Kovács Lajos, dr. Ferencz József püspökök, dr. Erdő János egyházi főjegyző és dr. Bodor András ny. egyetemi tanár vannak életben.

Donald Szanthó Harrington: *Modern Humanity in Search of a Myth* (A modern emberiség mítoszkeresése.)

A New York-i Community Church nyugalmazott lelkészének, a kolozsvár-napocai Protestáns Teológiai Intézet tiszteletbeli doktorának ez az új könyve négy prédikációt tartalmaz, amelyet egy teológia konferencia keretében tartott. Arra a kérdésre igyekszik választ adni, hogy a tudományos technológia által uralt modern világban miképpen kell keresztyén örökségünket úgy megreformálnunk és a mai kor viszonyai között újrafogalmaznunk, hogy az a vallásos ember igényeit kielégítse.

(-)

The Unitarian Heritage. An Architectural Survey of Chapels and Churches in the Unitarian Tradition in the British Isles. (Unitárius örökség. Az unitárius templomok és imaházak építészeti áttekintése Nagy-Britanniában. London, 1986. 156 l.)

Az angol unitárius egyház kiadásában megjelent munka értékes és hasznos egyháztörténeti anyaggal gazdagította nemcsak az angol, skót, welsi és észak-ír unitárius közművelődését, de az egyetemes unitárius örökséget is.

A munka történeti és építészeti áttekintést nyújt azokról a templomokról és imaházakról, amelyekhez unitárius jelleg kapcsolódik, vagy kapcsolódott. Az áttekintés időrendi sorrendben történik, figyelembe véve a különböző művészettörténeti irányzatokat.

A könyv nyolc fejezetre oszlik, ebből öt az angol unitárius templomok és imaházak történetével, építészeti stílusával foglalkozik, minden fejezet után egy helységnévtárt közöl. További egy-egy fejezet a welsi, a skót és az észak-írországi unitárius templomok és imaházak történetét és építészeti stílusát mutatja be.

A könyvet templomképek egészítik ki és teszik vonzóvá. Értékét emelik a függeléként csatolt térképek, tervrajzok, a forrásanyag ismertetése és a betűrendes hely- és névmutató.

Érdeemes megjegyezni a nagyszerű munka mögötti unitárius szempontból sokatmondó neveket: szaktanácsadó: H. J. McLachlan, szövegíró és kutató: Graham Hague, szöveg- és könyvtervező: Judy Hague, tanulmány szerző: Andrew Hill, pénzügyi szakértő és terjesztő: Peter Godfrey.

A könyv szép kivitelezésben jelent meg, hasznos, tanulságos áttekintést nyújt egyetemes unitárius örökségünkről. Tanulmányozását szeretettel ajánljuk olvasóinknak.

Rezi Elek

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE

A Keresztény Magvető előfizetési díja az 1988. évben belföldön és a szocialista országokban évi 100 lej, melyet belföldön a lelkeszi hivatalok útján, vagy közvetlenül az egyházi központban (3400 Cluj-Napoca, Lenin út 9) lehet kifizetni.

Magyarországi olvasók a Posta Központi Hírlapiroda külföldi előfizetési osztálya, Budapest VII. Lövölde tér 7 sz. fiókjánál fizethetnek elő. A többi szocialista országokból a „ROMPRESFILATELIA” sectorul export-import presa P.O. Box 12—201 telex 10376 prsfir, București, Calea Griviței nr. 64—66 címre kell fizetni.

Az előfizetési díj a nyugati országok részére 200 lej, amely összeg ugyancsak a „ROMPRESFILATELIA” sectorul export-import presa P.O. Box 12—201 telex 10376 prsfir, București, Calea Griviței nr. 64—66 címre fizetendő.

INTREPRINDEREA POLIGRAFICA CLUJ,
Municipiul Cluj-Napoca, Cd. nr. 3009/1987

CUPRINSUL • CONTENTS

Amlătirea lui 23 August • We Remember 23 August 161

STUDII • STUDIES

Dr. John B. Cobb, Jr.: Teologie globală într-o lume pluralistică • Global Theology in a Pluralistic World 163

Dr. János Erdő: Probleme importante, răspunsuri cugetate • Important Problems, Responsible Answers 173

Declarația Congresului IARF din 1987 • The Declaration of the IARF Congress from 1987 181

Dr. Árpád Szabó: Răspunderea noastră față de viitor — Conferința teologică și Congresul al XXVI-al IARF • With the Responsibility of Our Future. The Theological Conference and XXVIth Congress of the IARF 182

Dr. Sámuel Murvay: Ce așteaptă credincioșii de la preoți • What Do the Members of the Congregation Expect from the Ministers 187

LUCRĂRI OMILETICE • SERMONS

Dr. Géza Lőrinczy: Daniel și ferestrele sufletului • Daniel and the Windows of the Spirit 190

Imre Gellérd: Scările lui Iacov care duc la Dumnezeu • Ladders Leading towards God 192

Calea • The Road 195

Sándor Keresztes: Cuvîntul și fapta • Word and Action 198

Dénes Jakab: „Fără plată ați primit, fără plată să dați” • You Received Free of Charge, Give it further in the Same Way 200

„N-am strigat eu” • It is not Me who Cries 202

Concepte biblice • Biblical Conceptions 203

Idei, cugetări • Ideas, Thoughts 206

VIAȚA BISERICESCĂ ȘI ȘTIRI • CHURCH LIFE — NEWS 209

RECENZII • BOOK REVIEWS 213

Colectivul de redacție • Editors

Președintele și redactor responsabil: dr. Lajos Kovács episcop. Membrii: dr. János Erdő (redactor responsabil adjunct), dr. Árpád Szabó, Dezső Szabó (redactori), György András și Lőrinc Mikó.

Redacție • Editorial Office

3400. Cluj-Napoca, Bdul Lenin nr. 9. R. S. România. Tel. 1 52 71.

